

J. N. S. S. T.

DISPUTATIO

De

Paradoxie

PARADOXIS,

Quam

SUFFRAGANTE

Amplissimo in Academia Abo-
ensi Philosophorum Choro

SUB AUSPICIIS

VIRI CLARISSIMI,

Mag. CHRISTIERN
ALANDRI,

Eloq: Rom: Prof: Ordin:

Exhibebit

BENEDICTUS KROOKI

Nyland:

Ad diem (si Deo videbitur) 4. Decemb. Ao. 1701.

Excusum ABOÆ.

E. Thier

Consultissimo Nobilissimoque ,

DN. E R I C O B O S I N ,

Judici Territoriali æquissimo consum-
matoque, Mæcenati, ad cineres omni
cultu, prosequendo.

Admodum Reverendo & Clarissimo,

Dn. P E T R O S E R L A C H I O ,

Pastori in Verno / egregie merito , præ-
posito districtus adjacentis gravi, pa-
trono singulariter colendo;

Pl. Reverendo atque Clarissimo,

Dn. A N D R E Æ O R R Æ O ,

Pastori in Ormattillo / vigilantissimo,
benefactori benignissimo & affini
suavissimo.

Reverendo Doctissimoque ,

Dn. S A M U E L I A L V E N I O ,

Sacellano in Verno / fidissimo, bene-
factori honoratissimo.

Reverendo & Doctissimo.

Dn. J U S T I N O T O T I L I O ,

Sacellano in Verno / vigilan-
tissimo, fautori indubitato.

Nobi

Nobilissimo & Amplissimo,

DN. ERICO TIGERSTEDT,

Judici Territoriali Justissimo, pa-
trono & Domino propen-
sissimo.

Pl. Reverendo Clarissimoque,

Dn. FABIANO GUDSEO,

Pastori in Laptträsk / dignissimo,
evergetæ omnimode ob-
servando.

Reverendo & Doctissimo,

Dn. MICHAELI NORRINGIO,

Sacellano in Laptträsk / accuratissi-
mo, fautori honorando.

Reverendo & Doctissimo,

Dn. ERICO MAJANDRO,

Sacellano in Artjärwi / bene me-
rito, pro beneficiis jugibus, per-
petim amando.

Rev: & Doctissimo,

Dn. SAMUELI WESMANN

Sacellano in Mörskom egregio, fau-
tori dudum probato.

Quisquis in adversos, bene cautus se
inferet, hostes.

Arato clypeo, muniet ille latus

Quid tamen inde boni, quod scutum fertque
capitque

Augent hunc largo, commoda quæque
sinu,

Sit mea sic vestra Patroni, hæc chartula
vilis,

(Indulgete graves,) ægide tuta, precor,

Munus erat dandum: fero sed, pro munere
grates,

O Placeant tantis munera nostra viris!

Sed vos, quid volui, potuive, advertite
quæso.

Quam potuit, qui dat, maxima, magna
dedit,

Gratia, semper erit votum mihi vestra perenne.

Hæc mihi, dum spirans spiritus, ossa, regit

Vester cultor indefinens.

E. R R D D R.

IN PARADOXA

Solerti differtatione

Elucidata,

ab

Honestissimo Literatissimoque,

DN. BENEDICTO KRÖÖR/

Nyl.

Amico sincere dilecto,

RAPTIM LUDEB.

Ttenent mentem tenebræ ma-
lignæ,

Nulla res prostat proprio colore:

Quique caularum valeant recessus
Cernere, pauci.

Hinc tot in rebus PARADOXA, totque

Pullulant sensus male fabricati,

Quot, nec Alcidae sat erit premendis,

Clava trinodis.

Qui queat monstra hæc tamen ire contra,

KRÖÖRIUM dignum Sophies alumnus

Credimus, cui sint rata quæ volutat

Sedulus, opto.

TORST: RUDEEN.

*Ad juvenem praestantis spei 'E' non spernende
industria,*

Dn. BENEDICTUM
Α Χ Θ Ω Α /

Super.

Paradoxis disputantem.

Ἦν μὴ δόξα πλανᾷ, καὶ μὴ ποτ' ἔσῃ παράδοξος
ἐνδοξον δόκος ἂν, αὐθάειαι, πελέειν.

Prolixus animo non verbis

CHRISTIERN ALANDE

CAPUT PRIMUM.

Unde dicta paradoxa.

S. I.

Ignorantiæ

quibusdam alpi-
bus intellectus
noster impedi-
tus est, ut si un-
quam exeri &
emergere velit,
nescio quibus

non curis, vigiliis & impensis fiet: ve-
rum cum quidam, necessariis comiti-
bus, in hoc cursu percurrento, deserti,
crebris obvenientibus semitis errabun-
di vagentur, sero vel nunquam meta
contingitur; hinc tot hostes veritatis,
hinc stupidum in rebus sublimibus Vul-
gus, verissima falsitatis damnat, licet
non falsa sint sed paradoxa, quæ Cicero
hunc in modum, detegit, in Præf. ad

A

par:

par: Animadverti mi Brute, saepe Cato-
nem avunculum tuum, cum in senatu
sententiam diceret, locos graves ex phi-
losophia tractare, abhorrentes ab hoc usu
forensi & publico, sed dicendo consequi
tamen ut illa etiam populo probabilia
viderentur, & post pauca, quæ quia sunt
admirabilia & contra opinionem o-
mnium, ab ipsis etiam paradoxa appel-
lantur. Paradoxa scilicet illa dicuntur
axiomata, quæ contra opinionem
quam Vulgus sibi præconcepit affe-
runtur in se tamen sunt verissima,
dicendo quoque populo probari pos-
sunt, primo intuitu licet inopinata
accedant; hoc igitur notoria para-
doxa, quod vulgum male habeant,
non quibus res post penitiorem inda-
gationem in propatulo sunt; quæ au-
tem contra scientiam, collatione ra-
tionum sana & accurata acquisitam di-
rectè feruntur, veritatisque, refragan-
tur apodicticæ, manifeste fallaciæ con-
vincuntur. Hoc Ciceronis: quod hone-
stum, est id solum bonum est, si quis pro-
tulerit, sane vulgo paradoxum dixerit,

qui divitias & voluptates, nulla habitatione, quomodo partæ sint, etiam bonas existimat, non tamen inde falsum erit; quia in mente doctorum & in se verissimum est, sentiat vero quispiam, non solum honestum bonum esse, & fallit & fallitur. Paradoxa ergo videri possunt dicta, non respectu doctorum, adeo quam plebis, illi enim prout diximus falsa habentur, quæ verâ sunt paradoxa.

§. II.

UT commodius, quæ ad ulteriorem materiæ hujus lustrationem faciunt attingamus, poscente methodo, quam tota probavit doctorum cohors, in fronte derivabimus vocem, *παράδοξον*. quam venire manifestum est ex præpositione Græcorum *παρά* & nomine substantivo *δόξα*, prius junctum accusativo, inter alia latinis significat, præter vel contra: utrumvis sumatur, nobis hac vice inserviet, qua notione ab auctoribus vel simplex frequentatur, Pyth. in Carm. *παράδοξα καὶ*

ρόν, præter tempus item Demost: παρ'
 ὀλίγας, præter paucos, sic nota phrasis
 est, ὥδ' ἀπὸ πρέπον præter decens, vel in
 compositione ut, παρίημι, prætermitto
 Plat. de re publ: 2. εἰάν τις τινὸς παρὴν ἔργα
 καιρὸν διόλλυται, si quis prætermittat
 tempus rei agenda, nece dignus est; po-
 sterior opinione proprie declarat.
 Epict: in Enchir: 8 γὰρ θεμὶς δόξαν
 εἰσελθεῖν πρὸς ἐπιστήμην, non fas est opi-
 nionem ingredi ad scientiam, Thucyd:
 jungit hæc vocabula, libr: 3. ὥδ' ἀπὸ δόξαν,
 præter opinionem, hinc confectum est
 hoc nomen adjectivum παρὰ δόξος ino-
 pinatus, usu græcorum scriptorum
 vulgatum, utpote παρὰ δόξα ἀκέρ-
 ματα, inopinata res, itidem: Josephi:
 anti: 8: γίνεται δὲ κατὰ τὸν χρόνον,
 σοφὸς ἀνὴρ λεγόμενος Ἰησοῦς, εἰ δὲ ἄνδρα
 αὐτὸν λέγειν χρὴ, ὥδ' ἀπὸ δόξαν ἔργων ποιητής,
 erat illo tempore sapiens vir, nomine
 Jesus, si virum illum vocare fas est,
 mirabilium rerum factor, in Latio
 quoque usurpatum apparet ex præf: Ci-
 ceronis modo allata, cujus autoritas,
 quæ hac in re lex erit, nobis, in con-
 signan-

signanda hac opella vilissima, idem
persuasit.

§. III.

Homonymia aliqua ratione defun-
cturi, monemus nos pro iis, quæ
præter opinionem evenire dicimus,
non ea venditare axiomata, quæ dubi-
tationem aliquam præ se requirunt,
priusquam in eorum vel affirmatio-
nem vel negationem trahamur (quasi
de solis paradoxis dubitare incumbe-
ret) sic enim singula Philosophica pa-
radoxorum nomine venient, in eo
communem indolem sortita, quod in
sui cognitionem non ruere nos, sed re-
pere patiantur: nobis itaque exempta
est omnis præcept, & ratiocinatione
non firma facultas, quibuscunque sen-
tentiis vel nuncium mittendi vel po-
licem premendi, donec eas percipia-
mus vel recordemur, nos illas antea
percepisse, adeoque dubitemus; hæc
ideo addidimus, ne ab illis inculare-
mur, qui hoc principium philosophan-
di, *De omnibus dubitandum*, præ cate-

ris elegerunt, nostra a. i hac vice non interest, de necessitate hujus dubitationis sollicitos esse, saltem ex parte & strictim, quid de hac re tradant alii annotabimus.

§. IV.

BENIGNIORES forte habebimus oſo-
res hujus axiomatis, si exposueri-
mus, quid vox dubitatio foveat in
recessu: est a. nihil aliud quam suspen-
sio quædam judicii qua rationes re-
vocamus, quibus moti aliquid affirma-
re vel negare possumus; dubius is di-
citur, qui in bivio destitutus est. Ulte-
rius nos per dubitationem heic loci
non intelligimus affectatam quandam
& maliciosam ignorantiam eorum,
quorum optime conscii sumus, &
quæ maximi sunt momenti, neque ita
quod nihil unquam in vita sit statuen-
dum, verum semper ambigendum nec
nostra dubitatio negationem involvit
ejus de quo instituitur, sic enim dubi-
tare vel judicium suspendere dici non
potuerit; cum enim aliquid nego, ne-
cesse

cesse est me dubitasse vel rationes perspexisse, quibus hoc feci, nisi autem inducat momentis prius examinatis, negare non possum, v. g. Viator quamdiu dubitat, neutram viarum suam facit, sed quando hanc præ illa elegit, sane secum peregit, quare alterutram probarit, sicque apparet dubitationem cum negatione nil commune habere, sed ab hac more prioris a posteriori discriminari.

§. V.

Sicque est nudus, hoc est, sine assensu & dissensu quidam actus quem Intellectus præsupponit, prius quam aliquid statuat, hujus enim indolem hanc esse nemo inficias ibit, quod quicquid sibi svadeat vel dissvadeat, illud omne intuitu rationum, quo hoc vel illud ita esse permittitur, facit, alius n. processus ejus naturæ prorsus repugnat, nisi modo eorum quæ ratione inquirimus ignaros, & quæ loquimur nos esse dicamus, etenim si dixerit quispiam se absque dubitatione posse

aliquid affirmare, quod alioquin verum sit, idem ac si se in id ex accidenti incidisse dicat, nesciumque vera protulisse: argumentum tale adjungo: quicumque illis calculum addit, de quibus imprimis non dubitavit vel cogitavit, illi ignota quæ affirmat, ratio hæc est, quia nemo illud asserere potest, cujus rationem nescit, nescit autem illud de quo nihil quicquam unquam, secum perpendit.

§. VI.

Planiora hæc evadent, si in illis quoque quæ à quibusdam omnimode immunia ab hac dubitatione finguntur maxime obtinere ostendamus: sumimus illud: *an sis*. Certe cui dictum fuerit, priusquam se esse dixerit, attendet ad illud *sis*, quid sibi velit, & postquam edoctus idem significare ac dari in rerum natura, & non nihil esse, notabit quoque quid sit nihil esse, tale ratiocinium secum peraget, si illud esse dicitur, quod est in rerum natura, & non nihil est; utique

utique & ego sum, hæc enim mei ratio est, demum dixerit se esse, aliter hoc non posse fieri ratum teneo, pono tamen non concedo extra hunc processum, aliquem posse scire & dicere se esse, nemo renuerit hunc ad naturam psittaci proxime accedere, & sic non apparet qua ratione hæc & plura indubitata esse vel debeant vel possint, cum singulis ratio sublit, cujus gratia ita se habent; Impossibile est nos illa intelligere & eorum rationem novisse, in quibus psittaci sumus, hæc autem intelligimus, & præmissa ratiocinatione hæc comprobamus, quod dubitasse est E. G. De hoc axioma *Totum est majus qualibet sua parte*, si quis velit non esse ambigendum, quæram, quare non totum sit minus qualibet sua parte, certe recurret ad naturam totius, quod debeat partes continere, & partis quod totum constituat, & inde mihi rationes promer, ostendetque se illis motum dixisse, adeoque dubitasse, etiam si verbis obstrepere non desinat,

CAPUT SECUNDUM

*De figura Rhetorica quæ paradoxon
dicitur, item orationibus paradoxis.*

§. I.

Hujus loci est, tradere [de figura
illa Rhetorum quæ paradoxon
dicitur. Sunt schemata, quæ
Rhetoribus, frequentia sunt, duplici
generis, alia quorum beneficio voces
alia quorum sententiæ figurantur, ut
notum est: hæc orationem venustam
reddunt partim ratione personæ, par-
tim rei, partim & personæ & rei.
Quorum usus in decoranda oratione
ratione rei conspicitur, sunt iterum in
triplici differentia, vel quæ id faciunt
de re & essentiam spectant, ut defini-
tio &c. vel in re, quoad adjuncta ut
diatyposis &c. vel extra rem, ex simi-
libus & oppositis, ut exemplum, epi-
phonema, dubitatio, paradoxon &c.
ultimum paucis tangere operæ pretium
erit. Paradoxon dicitur sive inopina-
tum, quod *παράδοξιον* subjiciatur.

Celso sustentatio vocatur, & fit cum
 suspensis auditorum animis, aliquid
 minime expectandum subjungimus,
 tale est apud Aristoph[†]: ἀγε νῦν τὰς ἀμυ-
 γδαλὰς λαβὼν τὰς δὲ καταξὼν τὴν κεφα-
 λὴν σπυτῆ λίθῳ, *age cape has amygdalas*
& lapide tibi caput frange. Quis non
 putasset amygdalas lapide frangi ius-
 surum. Cic. 2. de orat. Appius in sena-
 tu cum ageretur de agris publicis &
 de lege Thoria, & premeretur Lu-
 cillius, ab iis qui a pecore depa-
 sci agros publicos dicerent, non est
 inquit Lucillii pecus illud, erratis, libe-
 rum est, quocumque vult pascitur, in-
 vehi in Lucillium volebant, sed defen-
 dere visus est, idem alio loco indigi-
 tante Fabio cum mendicum impro-
 bum laudare videretur; quid dixit, *huic*
abest nisi res & virtus, est & hoc Do-
 mitii de malo quodam oratore, *ho-*
mo in agendis causis optime vestitus,
 auditor sane expectasset optime versa-
 tus, & plurima passim obvia,

Porro ad paradoxon live sustentationem referri debent exempla etiam illa, quibus diu tenentur suspensi auditorum animi, & tandem aliquid subjicitur vel gravius multo quam expectabatur, vel levius, vel nullo modo eriminofum, ita Cic. libr. 5. actionum in Verrem narrationem ita auspiciatur. *In Triochalino, quem locum fugitivi jam ante tenuerant, Leonida cujusdam Siculi familia, in suspicionem vocata est conjurationis, res delata ad istum statim ut par erat, iussu ejus homines qui fuerant nominati comprehensi sunt &c. Et mox. Quid censetur furtum fortassis aut praedam expectatis aliquam, nolite usquequaque eadem querere, in metu belli, quis furandi locus est & aliquanto post etiam nuuci mihi expectare videmini auditores quid deinde factum sis; tandem subjicit. expectate facinus quod, vultis improbum, vincam tamen expectationem omnium nomine sceleris, conjurationisque dam-*
nati

*nati ad suplicium traditi, ad palum al-
ligati, repente multis millibus hominum
inspectantibus soluti sunt, & Triocho-
lino illi redditi.* Paradoxi hoc exem-
plum esse non inficiabitur, qui non mo-
do Fabium in hac sententia esse sciat,
Sed & verba Tullii pro ea facere vide-
at, qui docet se aliquid facinus Judici-
bus subiecturum, quod suspensis ani-
mis expectassent: verum contrarium
allatum in præcedentibus apparet.

§. II.

PRÆTER HÆC, sistunt se examinan-
dæ orationes paradoxæ. Cuius-
modi est quod Callicles in Gorg:
Plat. multis verbis accusat Philoso-
phiam; Trasym. apud eund. libr.
1. de repl. item Glauco. 2. de repl.
Justitiam accusat, & injustitiam effert
laudibus, tradit Fabius de Carneade,
illum Romæ audiente Censorio
Catone non minoribus viribus
contra justitiam disseruisse, quam pri-
diè pro justitia dixerat idem est Carn.
cujus

cujus Cicero hunc in modum meminit Libr. 2. de orat. *nullam unquam suis disputationibus rem defendit, quam probavit, nullam oppugnavit quam non everterit.* Alcibiades Eleates. quem Georgius Leontini discipulum facit Svidas & Quintilianus inter antiquos Rhetores refert: scripsit laudationem mortis, quæ constat enumeratione malorum humanorum, ut docet Cicero. item Agrippæ exilium, Phavorinus & alii quartanæ Febrim, Synesius Calvici-um, Bilibaldus Perheimerus pedagram, Johannes Bruno Italus Diabolum, alii pulices, alii culices, pediculosque summis celebrarunt encomiis.

§. IV.

PAUCISSIMA hæc loci substernemus de fine Rhetoris in hisce materiis, ut compareat cujus usus genus dicendi tale sit in Oratoria, & num Oratorem omnino deceat. Ratio cur cum Aristoteli finem ultimum statuimus persuasivonem, utpote cui ex rigore Logicorum omnes affectiones finis ultimi compe-
tunt

tunt, potissima est quod omnis apparatus Rhetoris in id tendat ut persuadeat, finis intermedius & internus est bene dicere, hic enim ad ulteriorem ordinatur, ideo bene dicimus ut in animis auditorum gratiam nobis conciliemus.

§. V.

Sic Oratori nihil ob stare censem, quo minus paradoxa perorare possit; momenta exilia subjungemus, & primum controversiam in forma argumenti talem nectemus, ubicunque finem suum non consequitur Rhetor, ibi nec est ut versetur, sed in hoc genere dicendi finis sui compos non est, talia enim non potest persuadere, ergo: duplici sed ratione hoc refellimus, contendentes primo, non semper in his rhetorem sine suo totaliter excidere v. g. si quis pediculos laudaverit, pervalerit forte in aliquo bonos esse, unde minor de omnibus paradoxis infirmo nititur talo, præterea major in contemplativis disciplinis rata est, ita ut

in

in quacumque re Physicus finem suum ultimum non obtineat, ea neque sit ejus considerationis; finis enim in ejus potestate existit, verum in practicis provocamus ad distinctionem finis interni ab externo: sic sufficit Rhetori posse bene dicere, quod judice Cic. libr. 2. idem est ac scienter, proprie & ornate dicere, hinc limitandum argumentum; Cujuscunque neque finem internum, neque externum obtinet Rhetor, illud neque ipsi refert dispicere; verum sic cadet minor ut, superius evictum est.

CAPUT TERTIUM

Panegyristas aliqua ratione videri paradoxos.

§. I.

Hic aurem vellunt egregii & disertissimi Panegyrici qui granditatis cujusdam jugi affectatione præ ceteris dicentariis paradoxo videntur & constat illos olim etiam habitos fuisse viros apprimè eloquentes & disertos, qui

qui in conventu universæ turbae (id e-
nim etymologia svadet) ad ludos O-
lympicos, Pythicos & Isthmicos, præcla-
re in laudem Græciæ dicebant, ali-
quanto post idem nomen sortiti, quæ
principum in senatu, vel aliorum ex-
cellentium virorum præconiis operam
dabant. Genus suum demonstrativum,
ab officio præcipuo πανηγυρικὸν salutant
Oratores. possit cuiquam videri, non
solas laudatorias orationes pri-
scis dictas panegyricas, cum extent
Isocratis, hoc Titulo, quibus Græcos
ad suscipiendam, adversus barbaros ex-
peditionem, hortatur, unde & Tullius
eas ad persuasionem refert, Libr de
Orat. sed alius hac in re auctor est Ha-
licarnassensis qui negat Isocratem pri-
mario intendisse expeditionem, sed
per speciem svasionis, laudes persequi
Atheniensium.

§. II.

IN minus probata notatione (indice
Vossio) Plinius suum libellum, quo,
convocatis patribus, Trajano, gratias
B egit

egit, pro consulatu, ut titulo augustiorem redderet, panegyricum vocavit, multò minus hoc nomine appellari merentur, sermones paucis habiti vel nec scripti ut recitarentur sed legerentur, obstante vocis etiam origine, a πᾶς omnis & ἀγογὴ forum Æolice o in u mutato, quasi omnes debeant ad esse, quando Rhetor in iis publicandis occupatus esset; Contrarium prorsus hæc vox Plut: facit, ut in ejus libello περὶ παιδ' ἀγ: videre est, δὲ τὰς ὕδ' πορρωτάτω ἀπάγειν τῶν πανηγυρικῶν λήγων oportet pueros omnino abstinere a Panegyricis nugis, quod Domini Præsidis indicio didici. Sed Vossius in suo hoc judicio rigidior est quam par erat.

CAPUT QVARTUM

§. I,

CONSTAT deinde viros quosdam venteribus Paradoxos dictos fuisse, mimos scilicet & histriones, quos sic fuisse compellatos nos docet Cl: Vos.

Vossius, sic enim in suo Etymologico: id manifeste liquet ex Veteri Juvenialis interprete qui ad illa verba Sat: VIII. *Vocem Damasippe locasti se pario*, hunc in morem scribit. *Præco fuisti in mimo, siparium, velum est sub quo latent paradoxæ cum in scenam prodeunt, aut ostium mimi, quod comicum appellatur.* Posteriora verba sic, ut hic apposuimus, corrigente Exell: Dn. Vossio, hoc quoque nomine, dici non inconvenienter arbitramur, quibus in naturam pariter & fortunam, dominium quasi concessum, visum est, ita ut horum stupendis beneficiis ipsi se cumulasse, adeoque Dii non homines profanis visi sunt, & qui, quod fere supra hominum captum in rebus abstrusis, peregrinis cæterisque inauditis labore incomparabili, & pene non ferendo notitiam sibi conciliarunt, deque cœru reliquorum sublari, soles terræ habebantur, a qualitatibus & accidentibus, quibus non communibus affecti erant.

TAles constituimus בפילים quorum Gen: 6. v. 4. mentio fit, verum ne nescium dimittamus lectorem, quare hos inter Paradoxos retulimus, paulisper ab ovo incipiemus, expendentes quantum nobis sufficit phrasen בני אלהים & בנות האדם qui priorum genitotes extiteret; varie hac in re abiit docti, fuisse Angelos בני אלהים plurimis placuit, & forma Virginum speciosa captos illicitas appetuisse, cupiditates, naturæque suæ & originis degeneres, relictis superioribus, cum mortalibus, se matrimonio junxisse. Allecti forte hujus Commentarii auctores erant collatione, locorum, ubi angeli filii Dei vocantur, cum illo ubi jubetur τὰς γυναῖκας ἔχουσαι ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τὰς ἀγγέλους quasi jussisset regi caput ne inflammarentur angeli in Ecclesia DEI præsentibus, sed nonne angeli, quos labi possibile erat, ante pravaricationem hominum descivisse novimus, nonne bonos

ita confirmatos ut nunquam labi possint, satis credimus, nonne angelos nunquam uxores ducturos, angelos denique puras mentes esse, extensione carentes, adeoque venerem nescire, ex revelatione pariter & naturæ lumine novimus, vel quomodo possent spiritus diluvio aquarum poenas dare, cum constitutioni eorum repugnet, unde hoc mittimus figmentum. Esse Dæmones alii volunt, & coisse cum filiabus hominum, ideoque a Creatore detrusos, indeque נפילים sive cadentes nuncupari, Et cum vox אלהים in sacris denotet iudices & principes terræ, nonnulli filios Judicum, ejus avi, duxisse filias vulgi putarant; alii Gigantes molis ingentis conjectantur, cum magna, fortia & præclara in literis nomen DEI adipiscantur Ps. 36. 7. sicut כהררי אל sicut montes DEI. Excipit nos sententia aliorum contendentium בני אלהים fuisse posteros Sethi, qui vel quod cultum divinum ad sua tempora, intra parietes

reconditum, publicum fecit, vel malitia Caini collapsum restauravit, auctore svida DEus appellatus est, vel quod ipse & posterij ejus ut a familia Caini discernerentur, cœperunt vocare se a nomine DEI, utpote in cuius cultu perstiterant, quemadmodum nos (utinam digni) à salvatore nostro Christo nominati sumus. Vice versa כנרת הנדרם famina perhibentur, ex progenie Caini, diversæ plaine a filiis sethi, impiæ, quæ omni prorsus notitia & timore Dei proscriptis, solis deliciis humanis vacarunt. Posset quoque asseri infimæ sortis homines designari, hac phrasi, uti alio loco בני נדרם vulgares, quales verisimile est fuisse posteros Caini, profugo infami & execrabili patre ortos: sed rem hancce referimus solum utpote altioris disciplinæ & indaginis ne in alienam messem falcem nos misisse quis criminetur.

§. III.

EX his jam provenisse נפילים traditur, & ita dictos, quod fuerint

runt impii, prædones, Grassatores
 ius falque contemnentes, id svadet ra-
 dix נפל quæ in Kal pariter & Hiphil
 significat prosternere, irruere, impiè
 grassari, quæ notatione occurrit Ps: 10:
 10. si enim גפילים gigantes formali-
 ter declararent, non possent allegari
 causa diluvii, cum insignis corporis
 moles in se innoxia sit, sponte ergo fluit
 ita dictos a violentia & impietate, quæ
 causa constituuntur. Extraordina-
 rium quoq; robur corporis, & quantita-
 tem stupendam in hos collata non
 absurde dici possit, quorum fiducia,
 talem stragem taliaque facinora per-
 petranda susceperant. Et sic in apri-
 cum productis גפילים, conspiciuntur
 Paradoxi, quod non tantum, ex con-
 gressu diversissimarum gentium coa-
 luerint, sed etiam parentum inva-
 sores, Dei ter optimi maximi blasphe-
 matores irrisoresque, terræ Phaetones
 fuerint, utpote quorum gratiâ gens
 exsa Creatori, adeoque suffocata &
 demersa hec est.

His quoque accensendi בני ענק
 qui Num: 13: hoc nomine reperiuntur, & inventi sunt in terra Canaan, quo ducendus populus Israël prae ceteris Gigantibus, quibus tota regio obsessa erat, ut ex eodem Num: Capit: liquet, proceritate immensi, robore summi, truculentia infames, inde omnium gloriosissimi celebratissimique, quorum comparatione Israelitæ erant cicadæ. hi terrorem quoque maximum incusserant. Aliquibus horum originem declarabimus, ut non male a nobis Paradoxos salutatos, intelligatur.

§. V

Posteritatem fuisse Chami, cui hæc terra, post dispersionem Babylone factam, adstipulantibus Doctis, cessit, constantes tenemus, conditorum gentis immediatum Josua, collocat Arbam, Quomodo autem in hoc

nomine proprio derivando! contendunt docti, indicare negligimus, tantum quod hac in re, Exell: Bocharto probatissimum videtur, notabimus. Conjicit, ille contractam esse vocem, ab אב pater ערבער quatuor, אב enim hebraeis idem ac pater, ארבע autem quatuor, a radice רבע quadratus est, in Kal. sic Num: 26. ארבע, pro quo, Josv: 17. אביר, tot enim in libro Josvæ deprehenduntur ejus posterii clari, Anak scilicet filius & nepotes, Achiman, Sefai & Talmi, singuli dicti Anakitæ, ab Anak; Post ad unum a Josva prostrati vel fugati, concesserunt ad Philistæos, ubi illorum reliquias hæsisse ad David usque tempora, Goliathum quoque, quem necavit David, ex his fuisse probabile fit. Urbes eorum celebres in Codice sacro, Hebron & Debir, illa arx belli, hæc sedes literarum, a Josva novum nomen accipit קרית ספר urbs librorum. Hujus gentis plurima monumenta tradit Joseph, Ant. qui

dicat Hebrone suo ævo ostensa ossa
adeo ingentia, ut credere vix possit,
qui non viderit. Simile memorat
Benjamin Tudelensis, Anakai sc;
cujusdam *Abcimadi* nomine, co-
stam se, vidisse, decem Spithamas
longam, latam duas. neque *aliorum*
quod in Atticis scribit Pausanias,
prope Miletum insulam, repertum
fuisse cadaver, magnum decem cu-
bitos, Asterii herois, unde & codex
sacer eos אנשי סיפת vocitat, vel
homines prodigii, item מדיית men-
surarum vel maximos, quamobrem
& nos, paradoxo nomen illis tri-
buimus.

§. VI.

PRoporro & paratoxi appellatio-
nem חרמים Egyptiorum vin-
dicare satagimus. compa-
ret fuisse homines à satana se-
ductos, superstitiosos magiam quam a
principe Diapolo edocti erant, stigma-
tibus & signis quibusvis religiose ex-
ercentes. Dicti à חרם, coelum quod

genethliaci fuerint, obstat a una radicalis quo minus ארת incidit deduci possit, Mosen in peragendis miraculis æmulati sunt, verum in ple-
risque, incantationibus incassum la-
borabant, & confiteri coacti sunt esse אצבע אללהו sive digitum Dei, ne-
que potuerant se immanes præstare,
quin tormentis a Mose immisis ob-
noxii essent,

§. VII.

IN sequius quoque paradoxas dicere
possumus, mulieres quas Latini mi-
raculas appellarunt, suntque pro-
stibula, mulieres quæ hominem ex-
uisse videntur. Græci πορνόγυναικες vel
χαμαίγυναικες, quarum plena omnis hi-
storia. Sed animi gratia hæc solum le-
viter attigi, quæ quod non prodeant
elaboratione, meum otium fe-

cit, Tuus B. L. candor
condonabit.

V I R O J U V E N I

*Bonis prognato atque honeste educito
Politissimo Domino,*

BE|NEDICTO K K O O K /

Amico honorando,

Emporibus quamvis Adæ miseranda
propago,

Vivant vix norunt, tempore rite
frui,

Incautos primum lætat nam cæca vo-
luptas,

Lætatatos subito, in devia mille trahit,

Quos etiam semper certissima damna sequuntur

Cum tempus soleat, non revocare gradum.

Sed quibus heic aliter, finxit præcordia Titan

De meliore luto, flagitiosa cavent.

Gnaviter hi curant, noctesque diesque laborant,

Ut crescat virtus, ceu decet ecce student.

Discursus monstrat præsens, tuus optime fautor

Te nunc pieris, invigilasse choris,

Macte tua virtute, boni non poenitet actus.

Te, quando Phæbus præmia crede dabit.

GABRIEL HUNTER.

IN NOMINE

Ingenii felicitate, Morumque dexteritate,
conspicui

JUVENIS,

Dn. BENEDICTI XXXX

Disputationis de Fatis & Factis Paradoxis,
Auctoris pariter & Defensoris
perstrenui,

ALLUSIO,

Ceanus, fluvii sunt, sedes atria
gentis

Fluctivaga, pariter pecorum domus
equarumque

Quae piscatores vigiles, fluvioque
sedentes

Retibus aut bamo sectantur in equore miti;
Sed si defuerint bamus, si pertica, nassa,
Nullus erit captus, sterile scint cura laborque.
Haud aliter latitant Clariarum sacra sororum
Munera, saxatili bijugi circumdata valle
Castalia in rivo; exiguum de quibus nec prostat
Donum, nisi studiis crebris tua retia laxes

*Artis & ingenii, sineque his, quasi litus arares,
Quam BENE sis DICTUS KROOF dissertatio
præfens*

*Quamq; sagax Calamus, captura Heliconia
monstrat,*

*Non Tu gobiolis contentus, Pallada lingvis,
Sed fundum quærens piscaris grandia Cete.*

*Scilicet, Aonidum quæ sint Paradoxa, tenore
Fata Patrata, tuo calamo deducis acuto*

*In scenam; quare Te premia digna ma-
nebunt,*

Et Paxadoxo operi huic, tradetur Jōzā parata.

*Ceu animitus vovet
HENRICUS E. JUSTANDER,*

*On est cujusvis, quosvis penetrar
recessus.*

*Innexasque plicas, solvere mente
cita,*

Te verò meritis mi KROOF duxi esse vobendum

Laudi

Laudibus ornatum, dotibus eximiis,
Quas in Te nunquam suppressit noxia vita,
Virtus candida, quam, jussit abesse procul,
Hinc tractas ea, quæ superant vulgaria sensa,
Et multorum qui, se sapuisse putat.
Nempe ut doctorum grex scite talia pandit,
Quæ mentes mire, sollicitate queunt.
Tu nunc Doctorum conscendas pulpita amice,
Rejiciasque hostes, præmia opima ferens.

HENRICVS ROSÆVS.

Nylandus

- 1 De Paradoxo
- 2 De Gallionismo.
- 3 - Praesent: Regis in Bello
- 4 - Pinculo Mundi
- 5 Paneratio
- 6 Prae: Inter Deum & hom:
- 7 Solouris
- 8 - in periculis ex Eumine
natura innotet: Spiritus sancti
- 9 Placens Laborem
- 10 De laudibus orb: sub: & tot
- 11 Indurat: Paradoxo
- 12 Concept: antiq: fecun:
- 13 oratio Pat: Thom:
- 14 Prae: Mathematica